

Titel: IV.

Citation: "IV.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1876*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r02-shoot-chptrd1e9775/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1876*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ligger ligejæm indfor Justitsministerens Embedspligt, naar han antager, at et Forhold er tilstede, som begrunder Anvendelse af denne Rettens Myndighed. Men ogsaa uden en saadan Opfordring kan Retten gjøre Brug af den, med mindre der er Tale om Afstedgælse eller andet Dybt af Stillingen, i hvilket Tilfælde det vilde ligge ganske udenfor vor offentlige Rets Principer at lade Domstolene af egen Drift tage en saadan Beslutning, se § 51 1ste Stykke.

II.

Om Retskrivere.

Angaaende Retskrivers Beskikkelse, Ansvær for Embedshandlinger osv. gives der i §§ 52—54 Bestemmelser, som i det Væsentlige stemme med de i forrige Underafdeling om Dommere givne Forskrifter, dog med enkelte Forandringer, der svare til de efter den nu gjældende Ret bestaaende Forskjelligheder mellem de nævnte Embedsmænd. Særligt fremhæves, at § 54 opretholder den bestaaende Adgang til at suspendere og afskedige Retskrivere ad administrativt Vej.

III.

Om Retsbude, Stævningemand m. v.

Af de her givne Bestemmelser behøve kun Reglerne i § 56 om Stævningemands Beskikkelse nogen Forklaring. Som det vil sees, har Udkastet i Modfatning til den nu gjældende Lovgivning, hvorefter der skal bestilles Stævningemand for hvert enkelt Sagn, knyttet Beskikkelsen til Retskrebsene, hvilket medfører den Lettelse for Beskikkelsen, at denne kan henvende sig til hvem den vil af de for hele Retskredsen fungerende Stævningemænd. Da det fremdeles maa ansees for hensigtsmæssigt, at Publikum i selve Rettens Lokaler kan finde Mand, der have Bemyndigelse til at fungere som Stævningemand,

har man troet at burde aabne Adgang til Retsbudenes Benyttelse i hin Egenskab, saavidt det lader sig forene med deres Forhold til Retten. I Overensstemmelse hermed fastsætter § 56, at de ved Landsretterne, Københavns Stadsret samt By- og Herredsretterne ansatte Retsbude kunne benyttes som Stævningemand for vedkommende Rets Omraade i det Omfang og paa den Maade, som Rettens Formand nærmere bestemmer. De Stævningemænd, som yderligere efter Justitsministerens Bestemmelse behøves, bestilles for hver enkelt Underretskreds af Landsrettens Formand. Herved er man isærligt gaaet ud fra, at Stævningemandenes Honorarer bør forhøjes saaledes, at det bliver muligt ad frivillig Vej at faae dertil egnede Mand til at overtage Beskikkelsen.

IV.

Om Løn, Dagpenge m. v.

hvad angaar de ved Retterne ansatte Embedsmænds Lønninger, har man vel ikke misgjænt den store Betydning, en hensigtsvarende Ordning af disse Forhold vil have for den hele Reformens Gennemførelse, men man har dog maattet anse det for at ligge udenfor Kommissionens Opgave herom at stille Forslag. § 59 indskrænker sig derfor til at udiale, at de herhen hørende Spørgsmaal forsaavidt Udkastet ikke lader den hidtil gjældende Ordning uberørt, som ved Lovetretet, fastsattes ved en særlig Lov, der træder i Kraft samtidig med nærværende Lov, medens Bestemmelsen af de Beløb, der skulle tillægges Retterne til Bestridelse af Kontorudgifter og Lign., henvises til Finantsloven.

Andet Afsnit.

Om Røvningsrættens Kaldelse.

Umiddelbart efter de almindelige, for den borgeftlige Retspleje og Strafferetsplejen fælles Bestemmelser om Domstolens Ordning finde de Regler, der omhandle den for Strafferetsplejen ejendommelige Røvningsinstitution, deres naturlige Plads. Det nærværende Udkast's andet Afsnit handler derfor om Røvningsrættens Kaldelse, herunder indbefattes dog kun de Regler, i Henhold til hvilke den Kreds af Mænd fastsættes, blandt hvilken Røvningsrættens til hver enkelt Sag skulle udtages. Disse Regler ere uafhængige af den enkelte Straffesags Gang og høre til den almindelige Ordning af Domsmagten. De Bestemmelser derimod, som omhandle Udtagelsen af Røvningsrættens til den enkelte Sag blandt den forud fastsatte Kreds af Mænd, danne et Led i den enkelte Røvningsret; de maatte derfor optages i Udkastet til Lovens om Strafferetsplejen og inderordnet blandt de Regler, der omhandle Hovedforhandlingen for Røvningsret, se det sidstnævnte Udkast's fjerde Afsnit Kap. IV. §§ 311—322. Dermed staar det videre i Forbindelse, at ogsaa Reglerne om de Forholdet til den enkelte Sag vedrørende Grunde, der gjøre Røvningsret inhabile, ere optagne i Udkastet om Strafferetsplejen ligesom med Hensyn til Dommere og andre Retsens Personer, se det nævnte Udkast's første Afsnit Kap. III.

Rådet for nærværende Afsnit falder naturlig i 4 Kapitler, af hvilke det første indeholder almindelige Bestemmelser med Hensyn til Røvningsrættens Kaldelse, medens de andre tre i den ved Forholdets Natur angivne Rækkefølge omhandle den Række af Foranstaltninger, ved hvilke Betingelserne for Udtagelsen af Røvningsret til den enkelte Sag skaffes tilstede.

Kapitel I.

Almindelige Bestemmelser.

I dette Kapitel angives 1) i § 60 Grundtrækkene af den fremgangsmaade, der bliver at

følge ved Røvningsrættens Kaldelse, 2) i §§ 61—64 de Egenstaber, der udtræves for at kunne kaldes til Røvningsret, samt de Grunde, der udelukke fra eller fritage for dette Hverv og 3) i § 65 Røvningsrættens Betydning for Retten og Pligten til at kaldes til Røvningsret. Med Hensyn til hver af disse Grupper af Bestemmelser skal følgende bemærkes.

Den fremgangsmaade, som efter Udkastet bliver at følge ved Røvningsrættens Kaldelse, er i Grundtrækkene den samme, der var foreslaaet ogsaa i de ældre, hos os fremkomne Udkast, og som ligeledes er anvendt i fremmede Love, en Overensstemmelse, der vidner om, at disse Ordningens Grundtræk med Nødvendighed fremgaa af Forholdets Natur. Hverken er det Grundlag, paa hvilket der bygges, Lister, som optages over alle de Personer, der have de i Lovens forordrede Egenstaber for at kunne være Røvningsret, og som ikke af nogen særegen Grund ere udelukkede eller fritagne (Grundlisterne). Den næste Akt er det aarlig gjentagne Valg af en nyere Kreds af Mænd blandt de paa Grundlisterne opførte (Navnelister). Ved dette Valg tilsigtes det at udtage de Personer, som paa Grund af Dygtighed, Retfærdighed og Selvstændighed maa anses for mest egnede og værdige til Røvningsretshvervet (se Udkastets § 75). Af denne nyere Kreds udtages da Røvningsretterne for hver enkelt periodisk Sammentræden af Røvningsretten ved Vedtrækning, og blandt de saaledes Udtagne atter Røvningsretterne for hver enkelt Sag, der behandles i Samlingen, ligeledes ved Vedtrækning. Medens saaledes paa de senere Trin Vedtrækning bliver det Afgjørende, er det et Valg, som bestemmer Kredsen af de Personer, mellem hvilke Vedtrækningen skal finde Sted. Denne Ordning er truffen selv i de Love, der stille strengere Betingelser for Udtagelsen paa Grundlisterne end det foreliggende Udkast, og som derved, i det Mindste tilbørlig, have haft for Øje, at kun Mænd, der ere egnede til Røvningsretshvervet, findes paa disse Lister. Saa meget mere er da et saadant Valg nødvendigt, hvor Udgangen til overhovedet at kaldes til Røvningsret er udstrakt saa vidt som i det foreliggende Udkast. Røvningsretterne skulle være forstændige Mænd af Folket. Det vilde være